

Out

Mr. Victor Koppe

Onder het grote publiek kreeg hij bekendheid door het bijstaan van diverse 'terreurverdachten', onder wie Samir A. In 2005 was deze spraakmakende zaak al een van de redenen Victor Koppe uit te nodigen voor het cover interview van het ABB. Uit dat interview komt onder meer naar voren dat Koppe de meest complexe strafzaken niet uit de weg gaat. Anno 2013 is daar weinig verandering in gekomen.

Inmiddels is Koppe weliswaar minder vaak in de Nederlandse media te vinden, maar zit Koppe alles behalve stil. Dit jaar brengt hij namelijk het grootste gedeelte van zijn tijd door in Cambodja om Nuon Chea tijdens zijn proces aldaar bij te staan. Nuon Chea, de rechterhand van de Cambodjaanse dictator Pol Pot en daarom ook wel bekend als Broeder Nummer 2 binnen de Rode Khmer, is in 2007 in staat van beschuldiging gesteld door het Cambodja tribunaal.

Om zich volledig op dat proces te kunnen richten, besloot Koppe begin dit jaar naar Cambodja te verhuizen. En omdat hij ook de komende jaren in Cambodja zal blijven, zal hij in het nieuwe jaar niet meer verbonden zijn aan Böhler advocaten. Hoewel Koppe de advocatuur geen gedag zegt, is deze stap in zijn carrière wel "OUT of the box" te

noemen. Het is om die reden dat het ABB bij Koppe aanklopte voor deze rubriek. Twee dagen voordat hij na een kort verblijf in Amsterdam weer naar de hoofdstad Phnom-Penh zou vertrekken, sprak het ABB met hem over de procedure in Cambodja en met name over zijn fascinatie voor de man die hem op dit moment hard nodig heeft.

Toen Koppe, van huis politiek geëngageerd, aan zijn studies internationaal recht en internationale betrekkingen begon, was hij in de veronderstelling dat hij diplomaat zou worden, althans zou willen worden. Al snel bleek dat hij daarvoor “te begaan en te bevlogen” was. Nadat hij mee had gedaan aan de internationale Jessup pleitwedstrijden werd voor hem duidelijk dat het beroep van advocaat beter bij hem zou passen. Bij Nauta Dutilh, waar hij op de sectie ondernemingsrecht begon, kwam hij via piketdiensten in aanraking met het strafrecht. Iets wat hem direct aansprak. Na een tussenstop in Zuid-Afrika, waar hij samen met Britta Böhler een project op het gebied van mensenrechten opzette, belandde hij in 1995 bij Sjöcrona Van Stigt De Roos & Pen en begon zijn carrière als strafrechtadvocaat. Met name door zijn overstap naar Böhler Advocaten in 1998 kwam hij in aanraking met niet alleen terrorisme zaken maar ook het internationale strafrecht. Koppe: “Toen viel alles op zijn plek.”

Nadat Böhler Advocaten een aantal belangrijke verdachten in internationale strafrechtzaken had bijgestaan, kwam het kantoor als een soort David tussen de Britse, Franse en Amerikaanse Goliaths op ‘een lijstje’ van het Cambodja tribunaal te staan. Toen de zaak van Nuon Chea werd ‘aanbesteed’, was Böhler Advocaten, meer in het bijzonder Michiel Pestman en Victor Koppe, er snel bij de zaak op zich te nemen. Hoe de keuze uiteindelijk op hen is gevallen, blijft onduidelijk, maar zij werden in 2007 de winnaar van, zoals Koppe het zelf noemt, de ‘beauty contest’.

Net voor zijn eerste vertrek naar Cambodja meldde Koppe destijds nog bij Pauw en Witteman dat hij verwachtte dat de procedure, aangezien deze op Franse leest was geschoeid, binnen anderhalf jaar wel afgelopen zou zijn. Koppe: “Inmiddels zijn we ruim zes jaar verder en is onlangs slechts het eerste deel van het proces afgerond. Tot nu toe ging het proces vooral om de gedwongen evacuatie van de bevolking uit de steden, naar de provincie en de executie van soldaten. Hierna begint het interessante gedeelte van het proces pas echt. Dan komt onder meer de vermeende genocide en de gebeurtenissen in het bekende S21 aan bod. Het is lastig opereren in Cambodja, waarin natuurlijk ook meteen een uitdaging ligt, niet op de laatste plaats omdat de meerderheid van de rechters in het tribunaal Cambodjaans zijn, die waarschijnlijk

door de regering worden beïnvloed. Saillant detail is dat de premier van het land, op wiens verzoek het tribunaal werd opgericht, zelf ook lid is geweest van de Rode Khmer. Dit alles maakt het proces soms erg ondoorzichtig.”

Naar eigen zeggen is deze zaak de kroon op zijn carrière. Dat komt met name door het samenkomen in deze procedure van twee liefdes: die voor de internationale politiek en voor het recht. Met het langlopende proces in Cambodja vertoont het hoogtepunt in Koppe’s carrière ondertussen meer gelijkenis met de Tafelberg; lang en uitgerekt. De vertraging lijkt Koppe dan ook niet veel te deren. Hij vermaakt zich goed in Cambodja. Zo is hij erg enthousiast over Phnom-Penh: “Phnom-Penh bruist, de mensen leven van dag tot dag en zijn buitengewoon hartelijk. En het eten is natuurlijk fantastisch.” Dit antwoord verbaasde het ABB, want je zou toch denken dat iemand die het kopstuk van de Rode Khmer bijstaat, niet bepaald met open armen wordt ontvangen door de lokale bevolking. Koppe kan echter zonder problemen over straat. Naar Koppe ons vertelt, wordt Nuon Chea zelf kennelijk ook nog steeds met egards behandeld. Koppe: “Neem zijn Cambodjaanse advocaat, met wie ik nauw samenwerk. Deze advocaat heeft nog als militair tegen de Rode Khmer gevochten. Nuon Chea zou volgens de aanklager letterlijk een prijs op zijn hoofd hebben gezet. En nu staat hij precies die man bij die hem zou hebben willen doden. Dat is soms moeilijk voor te stellen. Het is bijzonder om te zien hoe hij met Nuon Chea omgaat. Hij behandelt hem met zoveel respect, bijna als een zoon zijn vader.”

Ook Koppe zelf moet bekennen dat hij in de afgelopen jaren een bijzondere band met zijn cliënt heeft opgebouwd. Eigenlijk was dat al vanaf de eerste ontmoeting. Koppe omschrijft zijn cliënt als een buitengewoon interessante, intrigerende en charmante figuur. Tot slot werpen we alvast een blik vooruit, voor als het proces is afgelopen. Wat zijn Koppe’s plannen? Koppe geeft aan dat hij soms wel eens overweegt op het hoogtepunt te stoppen en een andere weg in te slaan. Dat valt mooi samen met het feit dat hij in 2014 25 jaar advocaat is. Welke weg dat precies zou moeten worden is op dit moment nog onduidelijk. Misschien blijft hij wel in Cambodja om een boek over Nuon Chea te schrijven. Voorlopig heeft Koppe echter nog zijn handen vol aan het proces.

We ronden het interview af, omdat de volgende afspraak van Koppe alweer wacht: niemand minder dan de net vrijgelaten Samir A. We dralen wat bij het verlaten van het pand in de hoop een glimp van Samir A. op te vangen... ■